

แผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

คำนำ

การกำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ที่อาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๑ การนำองค์การข้อ ๑.๔ การคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม และการมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘ (๓) และแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ จึงได้กำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบต่อสังคม อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครขึ้น โดย “มุ่งมั่นให้การปฏิบัติงานเกิดความโปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ด้วย “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” เพื่อมุ่งมั่นให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความรอบคอบ และป้องกันมิให้เกิดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ บทวิเคราะห์ผลกระทบจากบทบาทภารกิจงาน ประกอบเป็นแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม เพื่อลดความเสี่ยงและโอกาสความผิดพลาดในการปฏิบัติงานตามภารกิจ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ขอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร
เมษายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
วิธีการดำเนินงาน	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	๓
วิสัยทัศน์/พันธกิจ	๗
เป้าประสงค์รวม	๘
ยุทธศาสตร์	๘
แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ	๑๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	๑๘
การวิเคราะห์กระบวนการสำคัญต่อการบริหารราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	๑๘
ขั้นตอนแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคมและขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคมอันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	๑๙
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์มาตรการและวิธีการจัดการผลกระทบทางลบ	๒๒
ผลการวิเคราะห์มาตรการและวิธีการจัดการผลกระทบทางลบ	๒๒
ผลคัดเลือกกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๕
บทที่ ๕ สรุปผลการดำเนินงาน	๒๙
ผลการดำเนินงาน	๒๙
บรรณานุกรม	๓๐

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘ (๓) ระบุว่าก่อน เริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ผลดีผลเสียให้ครบทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ในกรณีใดที่มีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น

ดังนั้น หากการดำเนินการของส่วนราชการก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสังคม ส่วนราชการ ต้องกำหนดมาตรการ วิธีการ และผู้รับผิดชอบ เพื่อแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของส่วน ราชการให้หมดไป หรือลดลง และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับชุมชนและสังคม

อนึ่งการกำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบ ต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ที่อาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๑ การนำองค์การ ข้อ ๑.๔ การคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม และการมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการ ดังกล่าวของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘ (๓) และแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ คณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด ๑ การนำ องค์การ จึงได้กำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบต่อสังคม อันเป็นผลมาจากการดำเนินงาน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครขึ้น โดย “มุ่งมั่นให้การปฏิบัติงานเกิดความโปร่งใสเป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล ด้วย “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อมุ่งเน้นให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีระบบการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วย ความรอบคอบ และป้องกันมิให้เกิดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

๒.๓ เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีมาตรการและวิธีการ ในการจัดการผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานใน กระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการ สนับสนุนของหน่วยงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตามเจตนารมณ์ของเกณฑ์คุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๑ การนำองค์การ

๓. วิธีกรดำเนินการ

๓.๑ ศึกษา วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงาน และบริการ ที่ส่งมอบตามหน้าที่และอำนาจของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีขั้นตอนใด หรือปัจจัยใดที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ วิเคราะห์สถานการณ์ กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งหาโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยงที่เป็นผลกระทบทางลบจากการดำเนินงานในกระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร และระดับความรุนแรงของผลกระทบทางลบเหล่านั้น

๓.๓ จัดทำมาตรการและวิธีการเพื่อแก้ไขหรือลดปัญหาผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีการตรวจสอบ ทบทวน และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ สอดคล้อง กับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๔.๓ บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการกำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อ เศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ได้ตามเจตนารมณ์ของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่การ เป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๑ การนำองค์การ

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่ และอำนาจ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย โดยมีหน้าที่และอำนาจในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศแบ่งหน่วยงานภายในและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

ข้อ ๓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แบ่งกลุ่มงานภายในออกเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มอำนวยการ

(๒) กลุ่มบริหารงานบุคคล

(๓) กลุ่มนโยบายและแผน

(๔) กลุ่มพัฒนาการศึกษา

(๕) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล

(๖) กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

(๗) หน่วยตรวจสอบภายใน

ข้อ ๔ ให้แต่ละกลุ่มตามข้อ ๓ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

กลุ่มอำนวยการ

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. คณะอนุกรรมการและคณะทำงานรวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ของ กศจ.
- (๒) ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด
- (๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ
- (๕) ดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารงานและการควบคุมภายใน
- (๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
- (๗) ดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
- (๘) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- (๙) ดำเนินการเกี่ยวกับพัฒนาองค์กร
- (๑๐) ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการและประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด
- (๑๑) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มบริหารงานบุคคล

- รับผิดชอบงานธุรการของ อศจ. และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ อศจ. และตามที่ อศจ. มอบหมาย
- (๑) เสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่ง การเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด
 - (๒) เสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาวิทยฐานะ ความดีความชอบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
 - (๓) เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการเสริมสร้างและการปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรมของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
 - (๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การบรรจุและการแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก การย้าย การโอน การเปลี่ยนตำแหน่ง และการเลื่อนตำแหน่ง การบรรจุกลับเข้ารับราชการ เป็นต้น
 - (๕) นำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด
 - (๖) เสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
 - (๗) ดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
 - (๘) จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
 - (๙) จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ

(๑๐) จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ

(๑๑) ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อศจ. เพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(๑๒) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ

(๑๓) ดำเนินการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และประชาชนผ่านระบบศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ

(๑๔) ดูแลและควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด รวมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริม ยกย่องและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มนโยบายและแผน

(๑) ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย ร่วมกับกลุ่มพัฒนาการศึกษา

(๒) จัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษาในจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดและแผนปฏิบัติการของจังหวัด

(๔) จัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

(๕) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด

(๖) จัดระบบส่งเสริมและประสานงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ที่ครอบคลุม ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

(๗) ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือ ที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาการศึกษา

(๑) ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย ร่วมกับกลุ่มนโยบายและแผน

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถให้บริการได้โดยสะดวก รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

(๔) งานส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ
 (๕) ประสานส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
 (๗) งานจัดระบบการประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือและการรายงานเหตุภัยพิบัติและภาวะวิกฤตทางการศึกษาในจังหวัด

(๘) ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 ในสถานศึกษา

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา
 (๑๐) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

(๑๑) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะกลุ่ม และเฉพาะพื้นที่
 (๑๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) ขับเคลื่อน ประสานงาน เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศและแนวทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๔) ประสานและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
 (๕) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการรองรับการตรวจราชการ และดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการ ติดตามและประเมินผลตามนโยบายและแผนการตรวจราชการของกระทรวง

(๖) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๗) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์ชาติ

(๘) จัดทำกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด

(๙) ขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 (๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

- (๑) งานส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
- (๒) งานส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อการพัฒนา นักเรียน นักศึกษา โดยผ่านกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด
- (๓) ส่งเสริม สนับสนุนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระราชปณิธาน พระราชกระแสด้านการศึกษา และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา
- (๔) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และความปรองดอง สมานฉันท์
- (๕) สร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- (๖) ส่งเสริมการป้องกัน แก้ไขและคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียน นักศึกษา
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยตรวจสอบภายใน

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชี ของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ
- (๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมาย และกลยุทธ์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

**“มุ่งเน้นให้ผู้เรียน เป็นพลเมืองดี เป็นคนเก่ง มีคุณภาพ
ประสานเครือข่ายบูรณาการจัดการศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรม”**

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นคนดี ตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษา
๒. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา สู่มาตรฐานสากล
๓. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
๔. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
๕. บริหารจัดการการศึกษาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรม

ค่านิยม

“ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตบริการ ทำงานเป็นทีม”

เป้าประสงค์รวม

๑. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่ดีมีความเข้มแข็ง รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีคุณธรรม มีระเบียบวินัยมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
๒. ผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท และทุกช่วงวัย เป็นคนเก่งตามพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายและ ตรงตามความต้องการของบุคคลที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs๘Cs) ทำให้ผู้เรียน สามารถแข่งขันในเชิงทักษะต่างๆ และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
๓. ผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและวัยทำงานได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีทักษะแรงงานในอนาคต ได้แก่ โลภของอาชีพ (Newskill) การเสริมทักษะใหม่ (Upskill) การเพิ่มทักษะ ใหม่ที่จำเป็น (Reskill)
๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
๕. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาภาครัฐและเอกชน มีทักษะในการบริหารจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ ๒๑ และการก้าว เข้าสู่อุตสาหกรรม ๔.๐
๖. ผู้เรียนทุกช่วงวัย มีสุขภาพ สุขภาวะที่เหมาะสมกับช่วงวัย สอดคล้องกับพัฒนาการที่สมวัย มีความปลอดภัยตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๗. มีกลไกในการขับเคลื่อนและบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนากำลังคน การวิจัย สร้างนวัตกรรมในพื้นที่เพื่อสร้างความสามารถในการ แข่งขัน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ผลผลิต / ผลลัพธ์

ผู้เรียนทุกคนมีคุณลักษณะเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสามัคคี ประองคอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนากำลังคน การวิจัย สร้างนวัตกรรมในพื้นที่เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลผลิต / ผลลัพธ์

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพชีวิตและสุขภาวะที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นได้ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตอาสา มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม หน่วยงานและสถานศึกษาส่งเสริมกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยรูปแบบที่หลากหลายและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การดำเนินชีวิต ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ผลผลิต / ผลลัพธ์

ผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีองค์ความรู้และทักษะในด้านพหุปัญญา มีความเป็นมืออาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งมีแผนการพัฒนาและการใช้อัตรากำลังครูให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะครูระดับปฐมวัย ครูระดับอาชีวศึกษา ครูสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ผลผลิต / ผลลัพธ์

ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับและประเภทการศึกษา ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สถานศึกษาในภูมิภาค/ชนบท ได้รับการยกระดับคุณภาพในการให้บริการ เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้ง มีระบบเทียบโอนผลการเรียนและทักษะประสบการณ์เพื่อขอรับวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้นได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ

ผลผลิต / ผลลัพธ์

ระบบบริหารจัดการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษา มากยิ่งขึ้น มีเอกภาพ และเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการและมีประสิทธิภาพ โดยการกระจายอำนาจลงไปสู่หน่วยงาน สถานศึกษาทุกระดับมีมาตรฐานขั้นต่ำตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีธรรมาภิบาลในการบริหาร และมีกลไกการส่งเสริมพลังทางสังคมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาดำเนินการร่วมและ/หรือสนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งมีกลไกการนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และภูมิปัญญามาถ่ายทอดสู่ผู้เรียนในพื้นที่ชุมชน เพื่อนำไปใช้สำหรับการประกอบอาชีพได้

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ

นักวิชาการได้ให้ความหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับผลกระทบดังนี้

ประสิทธิ์ ตั้งยั้งศิริ (๒๕๓๘) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบไว้ว่า

“ผลกระทบ” (Impact) ที่กล่าวถึงนั้น โดยทั่วไปจะหมายถึงผลของการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม โดยผลกระทบดังกล่าวอาจจำแนกออกตามประเภทขนาด และระยะเวลาได้ ดังนี้ ประเภทของผลกระทบได้แก่การสูญเสียทางเศรษฐกิจเช่น การสูญเสียงาน ที่ดินทำกิน มูลค่าบ้าน และทรัพย์สินลดลงความสูญเสียบริการทางสังคมและความสูญเสียเกี่ยวกับวิถีดำเนินชีวิต ขนาดของผลกระทบจะมีตั้งแต่ระดับ ที่น้อยถึงมากและระยะเวลาของผลกระทบก็มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ลักษณะ เสียมจิต (๒๕๔๒) ได้อธิบายผลกระทบหมายถึงผลทั้งหมดของนโยบายที่มีขึ้นในสภาพแห่งความเป็นจริงในโลกอนันต์แก่ผลกระทบที่มีต่อสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมายผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ค่าใช้จ่ายทางตรงที่ใช้สำหรับทรัพยากรของโครงการค่าใช้จ่ายทางอ้อมต่าง ๆ รวมทั้งค่าเสียโอกาสด้วย สามารถแบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. ผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหาอาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเช่น ผลกระทบจากการดา เนินนโยบายสร้างเขื่อน ทำให้คนเป็นโรคพยาธิซึ่งไม่เคยเป็นมาก่อนมากขึ้น หรือผลกระทบจากการดำเนินนโยบายโครงการจัดสรรที่ดินทำกินก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและทหารมากขึ้น

๒. ผลกระทบตามแง่มุมความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) ซึ่งได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับการรับรู้หรือนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายคุมกา เนติจะทำให้สัดส่วนของผู้อยู่สูงขึ้นไปว่าใครจะรับรู้หรือไม่เช่นนี้ก็จะเกิดขึ้นประเภทหนึ่งคือ ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact) ได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้นในการรับรู้หรือนึกคิดของคน เช่น การดา เนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของโสเภณีทำให้คนไทยเป็นอันมากรู้สึกอับอายต่างชาติ

๓. ผลกระทบตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบ โดยตรง (Direction Impact) ผลกระทบทางอ้อม (Indirection Impact)

๔. ผลกระทบตามแง่มุมของคุณค่าของผลกระทบ อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact) หมายถึงผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาและผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact) ได้แก่ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา

สรุปได้ว่าผลกระทบ คือผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

การแบ่งผลกระทบออกเป็นแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหา (Content) สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายรูปแบบ คือ

๑.๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกระบวนการผลิตและกระบวนการกระจายสินค้าหรือบริการ เช่น ผลกระทบนโยบายที่มีต่อรายได้ต่อหัวต่อคน

๑.๒ ผลกระทบทางการเมือง หมายถึง ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการจัดผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ตำแหน่ง หน้าที่ และเกียรติยศชื่อเสียง โดยมุ่งที่จะตอบคำถาม “ใครได้ ใครเสีย อะไรเมื่อไร และอย่างไร”

๑.๓ ผลกระทบทางการกายภาพ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางวัตถุตามธรรมชาติ หรือชีววิทยา เช่น ผลกระทบที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งจากการส่งเสริมการสูบบุหรี่

๑.๔ ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสภาพนิเวศวิทยาทางอากาศ น้ำ เสียง และทางเดิน

๑.๕ ผลกระทบทางสังคม หมายถึง ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับวิถีดำเนินชีวิตของราษฎร ในแง่ของระบบคุณค่าและพฤติกรรมทางสังคม

๒. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) เราอาจแบ่งได้เป็นสองประเภท ใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) ซึ่งได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายคุมกำเนิด จะทำให้สัดส่วนของผู้สูงอายุสูงขึ้นไม่ว่าใครจะรับรู้หรือไม่ เช่นนี้ก็จะเกิดขึ้นประเภทหนึ่งคือ ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact) ได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดภายใต้จิตต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ความขัดแย้ง เป็นต้น ๑๐

๓. การแบ่งตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ (Impact) คือ ผลกระทบโดยตรง (Direction Impact) ผลกระทบทางอ้อม (Indirection Impact)

๔. การแบ่งตามแง่มุมของคุณค่า (Value) ของผลกระทบอาจแบ่งได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก (Position Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา และผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact) ได้แก่ ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา

๕. การแบ่งผลกระทบตามช่วงเวลา คือ ผลกระทบในระยะสั้น หมายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน และผลกระทบระยะยาว หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต

๖. การแบ่งผลกระทบตามขอบเขตที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งออกได้เป็นผลกระทบที่มีผลในวงกว้าง และผลกระทบที่มีผลในวงแคบ

สรุปได้ว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลการเปลี่ยนแปลงผลงานที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลดี หรือ ผลเสีย ในระยะยาวอย่างไร โดยประโยชน์ที่ส่งสู่ประชาชนนั้นประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินการของโครงการนี้ที่สามารถแสดงผลประโยชน์ต่อสังคม

๑.๑ แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

๑.๑.๑ ทฤษฎีทางเศรษฐกิจของฮาร์รอด-โดมาร์ (Harrod-Domar Growth Model) Harrod-Domar (๒๕๔๐ อ้างถึงใน สุพีรี มหาวงศ์, ๒๕๔๔, หน้า ๑๙) ต่างได้พัฒนา ทฤษฎีหรือแบบจำลอง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตในระดับนั้น ๆ ทั้งสองมีแนวคิดว่าการลงทุนเป็นหัวใจสำคัญของการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ นอกจากจะเพิ่มรายได้แล้วยังมีความสามารถในการผลิตหรือเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตของระบบเศรษฐกิจอีกด้วยการรักษาระดับการจ้างงานให้เต็มที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทางเศรษฐกิจที่สูงพอที่จะดูดซับเงินออม ซึ่งเป็นการที่ต้องการ สำหรับการลงทุนให้เกิดรายได้ในระดับการจ้างงานเต็มที่โดยที่ ฮาร์รอด-โดมาร์ ตั้งข้อสมมุติฐานของตัวแบบไว้ว่าจะเป็นหน่วยงานผลิตอุตสาหกรรมหรือระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมจะขึ้นอยู่กับจำนวนทุนที่ลงทุนในหน่วย เศรษฐกิจนั้น ๆ

๑.๑.๒ ความหมายของเศรษฐกิจความหมายของเศรษฐกิจจากราชบัณฑิตยสถานและนักวิชาการ หลายท่านได้ให้ความหมายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๙, หน้า ๗๘๖) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจว่า “เศรษฐกิจ หมายถึงการผลิต การจำหน่าย จ่ายแจกและการใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน”

ทัพบิม วงศ์ประยูร และพรทิพย์ คำพอ (๒๕๖๖, หน้า ๒) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจไว้ว่า “เศรษฐกิจ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์อันมีอยู่ไม่จำกัดแต่มีแนวทางที่จะได้รับมี ๑๑ ขอบเขตจำกัด ได้แก่ การประกอบการหาเลี้ยง การแสวงหารายได้ การสะสมทรัพย์สิน การผลิต การจำหน่าย ตลอดจนการบริโภคสิ่งอุปโภคต่าง ๆ”

๑.๑.๓ ความสำคัญของหลักเศรษฐกิจนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความสำคัญของเศรษฐกิจไว้พอประมวลได้ ดังนี้ วันทนี ภูมิภักทราคม, สมยศ อวเกียรติ และทัพบิม วงศ์ประยูร (๒๕๓๘, หน้า ๑๑-๑๒) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเศรษฐกิจไว้พอสรุปได้ว่า เศรษฐกิจมีความสำคัญและแทรกอยู่ในวงการทุกชั้นตอน ทั้งในเรื่องของการใช้ทรัพยากรที่หายากและมีจำกัดเพื่อทำการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดและเพื่อให้การกระจายสินค้าเกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งพอจะแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑. ความสำคัญในระบบจุลภาคเศรษฐกิจช่วยให้เข้าใจในบทบาทของแต่ละบุคคลที่ดำรงชีวิตอยู่ในระบบเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภค ผู้ผลิต คนกลาง เจ้าของปัจจัยการผลิตเพื่อจะช่วยเหลือแก้ปัญหาเศรษฐกิจต่อไป

๒. ความสำคัญในระดับมหภาค ปัญหาเศรษฐกิจของส่วนรวมหรือประเทศนั้นนับว่าสำคัญยิ่ง การเข้าใจเศรษฐกิจทำให้เกิดการแก้ไขโดยสามารถเลือกวิธีการที่ทำให้บรรลุนโยบายเศรษฐกิจได้ถูกต้องและเกิดความเสียหายน้อยที่สุด

๑.๑.๔ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความสำคัญของผลกระทบด้านเศรษฐกิจไว้พอประมวลได้ดังนี้

สรุปได้ว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ผลกระทบที่มีต่อชุมชนในเรื่องของการค้าขาย การสร้างงานสร้างอาชีพใหม่ที่เกิดมาจากการขยายตัวของคอนโดมิเนียมจนทำให้คนในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง อาชีพดั้งเดิมในทางบวก ๑๒

๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบด้านสุขภาพ

สุรเชษฐ์ ตาคำ (๒๕๕๔) ผลกระทบทางสุขภาพมักจำแนกลักษณะของผลกระทบออกเป็นหลาย ๆ ลักษณะคือ

๑.๒.๑ ผลกระทบสุขภาพในแง่บวก (ทำสุขภาพให้ดีขึ้นในด้านหนึ่งหรือหลายด้าน และส่งผลให้ผู้ทำสุขภาพเสื่อมลงในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน)

๑.๒.๒ ผลกระทบทางสุขภาพที่แสดงออกได้ ทั้งในเรื่องของสุขภาพความเป็นอยู่ที่แย่งสภาพจิตใจที่อ่อนล้า ภาวะความแปรปรวนทางจิต ปัญหาอาชญากรรม วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป โรคและความผิดปกติต่าง ๆ ไปจนถึงการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร หรือการเสียชีวิตด้วยเหตุอันพึงหลีกเลี่ยงไม่ได้

๑.๒.๓ ผลกระทบทางสุขภาพแบบเฉียบพลัน คือ ผลกระทบที่ทำให้สุขภาพเสื่อมลงในทันที (ได้แก่ การได้รับพิษ) ผลกระทบซ่อนเร้น คือ ผลกระทบที่มีได้แสดงอาการในทันที แต่อาจมีการสะสมในร่างกายหรือจิตใจเป็นเวลานาน กว่าที่จะทราบผลกระทบที่ชัดเจน (ได้แก่ การเกิดโรคมะเร็ง ความเครียด)

๑.๒.๔ ผลกระทบระยะสั้น ซึ่งสามารถรักษาฟื้นฟูให้หายได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วหรือผลกระทบระยะยาวหรือผลกระทบเรื้อรังซึ่งไม่สามารถบำบัดหรือฟื้นฟูได้ในระยะเวลาอันสั้นหรือไม่อาจฟื้นฟูได้เลย

๑.๒.๕ ผลกระทบทางตรง (Direct Impact) เป็นผลกระทบทางสุขภาพอันเนื่องมาจากการดำเนินนโยบาย แผนงานหรือโครงการโดยตรง โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพทางจิตใจอันเนื่องมาจากความวิตกกังวลในอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างอาคารสูงขนาดใหญ่ผลกระทบลักษณะนี้มักง่ายต่อการที่จะวิเคราะห์เชิงปริมาณและการติดตามเฝ้าระวังเพราะตัวแปรที่เข้ามาเกี่ยวข้องน้อย

๑.๒.๖ ผลกระทบทางอ้อม (Undirect Impact) เป็นผลกระทบที่มีได้เกิดขึ้นกับสุขภาพโดยตรงแต่เกิดขึ้นมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพในที่สุดได้แก่ ผลกระทบต่อสุขภาพที่แย่งเนื่องจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับการดำรงชีวิตภายหลังจากที่ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมลงจากการดำเนินโครงการหรือผลกระทบทางสุขภาพจิตที่ดีขึ้น อันเนื่องจากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นการประเมินผลกระทบลักษณะนี้ค่อนข้างยากในการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพราะมีปัจจัยประกอบมากจึงจำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (เช่น การสังเกตโดยตรง กรณีศึกษา) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

๑.๒.๗ ผลกระทบสะสม (Cumulative Impact) เป็นผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สะสมจากการดำเนินนโยบาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่เดียวกันหรือในกลุ่ม ๑๓ ประชากรเดียวกันซึ่งบางครั้งทำให้ผลกระทบทางสุขภาพรุนแรงเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ในการประเมินผลกระทบทางสุขภาพในแต่ละพื้นที่ของการก่อสร้างอาคารสูงการประเมินผลกระทบสะสมจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐาน (รวมถึงสภาพแวดล้อมและโครงสร้างเศรษฐกิจสังคม) ของพื้นที่หรือประชากรแต่ละกลุ่มเป็นอย่างดี ตลอดจนต้องสามารถมองทะลุไปสู่ความเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่น่าจะเกิดขึ้นแม้ว่าความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นจะอยู่นอกเหนือขอบเขตของการก่อสร้างอาคารสูงก็ตาม

๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับสังคม โดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทหรือ ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑.๓.๑ สังคมดั้งเดิม

ลักษณะโดยสรุปของสังคมแบบนี้คือ มีเทคโนโลยีต่ำ ไม่มีตัวอักษรในการเขียนหนังสือ นักวิชาการหลายท่านจึงเรียกเรียกสังคมแบบนี้ว่า สังคมไม่รู้หนังสือไม่มีใครติดต่อกับสังคมภายนอกมากนัก การประกอบอาชีพส่วนมากหากไม่ล่าสัตว์ก็จับปลาความสัมพันธ์ระหว่างสังคม มีรากฐานอยู่บนความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ (Kinship Relations) เป็นไปอย่างแน่นแฟ้นรักใคร่กลมเกลียวกันและมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิดเพราะเป็นสังคมขนาดเล็กเป็นไปในแบบตระกูล (Clan) และหมู่บ้าน (Village) มากกว่าจะเป็นไปในแบบสังคมปัจจุบัน ขนาดของครอบครัว ในสังคมแบบนี้มี ๒ แบบ คือ ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) คือครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและลูก ๆ อีกแบบหนึ่งคือ ครอบครัวขยายจะประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวหลายครอบครัวอยู่ด้วยกัน เช่น พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่รวมกันในครอบครัว

๑.๓.๒ สังคมชานา

สังคมชานาจะมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ที่ทำกินของครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานในการจัดระเบียบต่าง ๆ ทางสังคม ส่วนไร่นาจะเป็นตัวชี้วัดถึงฐานะอานาจทางเศรษฐกิจ ๒) อาชีพหลักของคนในสังคมนี้อาจเป็นเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลักในการเลี้ยงดูสมาชิกของครอบครัวและทำการเพาะปลูกเพื่อเลี้ยงชีพ ๓) เป็นชุมชนขนาดเล็กมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ผูกพันกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างเหนียวแน่น ๔) มักอยู่ภายใต้อำណัติของสังคมภายนอกไม่ว่าจะเป็นระบบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ต้องติดต่อพึ่งพาแลกเปลี่ยนกับสังคมภายนอกเสมอ ขนาดของครอบครัว ลักษณะครอบครัวแบบที่ ๑ ครอบครัวขนาดใหญ่ คือ มีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่กล่าวคือ ในครอบครัวหนึ่งนอกจากสามีและภรรยาและลูก ๆ แล้ว ๑๔ อาจจะมีพ่อตาแม่ยายและลูก ๆ พ่อแต่งงานก็อาจจะเอาลูกเมียมาอยู่ด้วยกลายเป็นลูกเขยและลูกสะใภ้และหลาน ๆ เพิ่มขึ้นไปอีก แบบที่ ๒ คือ ครอบครัวที่มีขนาดเล็กหรือครอบครัวเดี่ยวที่ประกอบด้วยสามีภรรยาหรือบางที่มีลูกด้วย

๑.๓.๓ สังคมเมืองหรือสังคมสมัยใหม่

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคมดั้งเดิมและสังคมทางชาวนาจะมีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนักคือ เป็นความสัมพันธ์แบบปฐมนิคม คือ สมาชิกรู้จักกันเป็นอย่างดีมีความจริงใจต่อกันแต่ในสังคมสมัยใหม่หรือสังคมเมืองความสัมพันธ์จะเป็นแบบทฤษฎีนิคมคือ มีความสัมพันธ์แบบฉาบฉวยไม่สนใจในตัวบุคคลความสนิทสนมรักใคร่จริงใจต่อกันก็มีน้อยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน ขนาดครอบครัว ในสังคมแบบดั้งเดิมและชาวนาจะมีสมาชิกของครอบครัวทั้ง ๒ แบบ คือ ครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแต่ในสังคมเมืองขนาดครอบครัวมักจะมีขนาดเล็กเรียกว่าครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบด้วยพ่อ แม่และลูกเท่านั้น

๑.๓.๔ สาเหตุการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีมากมายหลายประการอย่างไรก็ดีหากจะจัดแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ก็อาจสรุปได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑.๓.๔.๑ การเปลี่ยนแปลงที่มาจากสาเหตุจากตัวการภายนอกทางสังคม ได้แก่

การบุกรุกจากต่างชาติ การล่าอาณานิคม การอพยพย้ายถิ่นฐานอันเนื่องมาจากสงคราม การติดต่อทางวัฒนธรรมและโรคภัยต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่ไม่สามารถทำนายหรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้าแต่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

๑.๓.๔.๒ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองภายในสังคมซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น

๒ แบบตามระดับความสามารถที่จะทำนายการเกิดการเปลี่ยนแปลงว่ามีมากน้อยเพียงใด คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพียงครั้งคราว การเปลี่ยนแปลงที่ว่ามีพบในสังคมเนื่องจากมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นเราไม่สามารถทำนายได้แม้จะมีความรู้เรื่องสภาพสังคมเราเป็นอย่างดี การเปลี่ยนแปลงในด้านนี้เราจะมองเห็นได้ในแวดวงของการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่มีผลต่อชีวิตคนในสังคมมากมาย เช่น การค้นพบแหล่งน้ำมันเหนือแหล่งก๊าซธรรมชาติ พลังงานปรมาณูและลาแสงเลเซอร์ความจริงการประดิษฐ์ใหม่ ๆ เป็นเรื่องกลาง ๆ คือ ไม่ดี ไม่เลว แต่การนำไปใช้จะเป็นเครื่องชี้วัดว่าสังคมจะก้าวหน้าหรือเสื่อมลงแต่ไม่ว่าเราจะนำไปใช้ในทิศทางใดการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนการเปลี่ยนแปลงแบบมีแบบอย่าง การเปลี่ยนแปลงแบบนี้เราสามารถทำนายการเกิดได้อย่างค่อนข้างแน่นอนและแม่นยำ เพราะการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นโดยมีการวางแผน มีเหตุผลสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เช่น การพัฒนาชนบท เป็นต้น

๑.๓.๕ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจะเกิดขึ้นในระดับบุคคลและในระดับ

สังคมทั้งผลกระทบในแง่ดีและแง่เสียหรือผลในทางบวกและผลในทางลบ (เสถียร เหลืองอร่าม. ๒๕๒๗.) ผลในแง่ดีมีหลายประการมองจากแง่ของการพัฒนาตนเองบุคคลอาจจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อุดมสมบูรณ์ด้วยปัจจัย ๔ สำหรับชีวิตไม่ว่าจะเป็นเครื่องอุปโภคใช้สอยเครื่องบริโภคอันได้แก่ อาหารการกิน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัยรวมทั้งการได้รับบริการสาธารณะสุขต่าง ๆ อย่างเพียงพอในแง่อื่นบุคคลอาจได้รับการศึกษาที่ดีขึ้นมีความรู้ความคิดเฉียบแหลมคมคายและกว้างไกลขึ้นอีกนัยหนึ่งบุคคลที่อยู่ในชนชั้นที่ด้อยกว่าต่างก็ขยับขึ้นอยู่ในระดับช่วงชั้นสูงและดีขึ้นมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและได้รับการยอมรับนับถือในวงสังคมรวมทั้งมีชื่อเสียงในทางการเมืองอีกด้วย ผลในแง่เสีย กล่าวในแง่ของหลักการการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดย่อมหมายถึงว่าต้องมีการปรับตัวเริ่มตั้งแต่การปรับเปลี่ยนความรู้สึก นึกคิด ทศนคติ ค่านิยม รวมถึงการต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็วและมีจำนวนหลากหลายบางคนก็อาจรู้ทันตามทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นการต่อต้านด้านการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ได้ แต่บางคนอาจจะปรับตัวไม่ทันรวมทั้งไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้นและถ้าหากผู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนทันและรับกับความเปลี่ยนแปลงและผู้ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้นอยู่ในครอบครัวเดียวกันหรือ

ชุมชนเดียวกันและจำเป็นต้องมีการพบปะสังสรรค์กันอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอผลที่เกิดขึ้นตามมาคือเป็นรอยร้าวที่ไม่อาจเชื่อมต่อกันได้ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาสังคมได้ไม่อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ปัญหาระหว่างวัย ปัญหาความเสื่อมโทรมของครอบครัว ฯลฯ ปัจจัยสำคัญ ๒ ประการที่มีผลกระทบต่อแบบแผนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว คือ การกลายสภาพเป็นเมืองและกลายสภาพเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งทิศทางการเปลี่ยนแปลงจะดำเนินไปสู่ความสัมพันธ์ทางบทบาทแบบสมภาพ (Equalitarian Role Relationship)

สรุปได้ว่า ผลกระทบทางสังคม หมายถึง ผลที่ได้รับการขยายตัวของที่อยู่อาศัยจากเดิมเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่มีประชาชนอาศัยอยู่ไม่กี่ครัวเรือนจนได้กลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มาจากประชากรแฝงจนนำมาสู่ปัญหาสังคม เช่น คุณภาพชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อมีการก่อสร้าง ๑๖ คอนโดมิเนียมมาดบัง เกิดปัญหาอาชญากรรม ภัยคุกคาม ปัญหาคนแอ่งที่ทำกินจนได้กลายมาเป็นผลกระทบทางสังคม

๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๑ ความหมายของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวตัวของมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต (จับต้องได้และจับต้องไม่ได้) และนามธรรม (วัฒนธรรม แบบแผน ประเพณีความเชื่อ) มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกันถึงกันเป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบอย่างไรก็ดีสิ่งแวดล้อมอาจแยกออกเป็นลักษณะกว้าง ๆ ได้เป็น ๒ ส่วน คือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ภูเขา น้ำ อากาศ ดิน ทรัพยากรทุกประเภทและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ชุมชนเมือง คอนโดมิเนียม โบราณสถาน ศิลปกรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม (สุวัจน์ สงวนวงศ์, ๒๕๔๐)

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สรรพสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติมนุษย์สร้างขึ้นให้เป็นประโยชน์และโทษเห็นและไม่เห็นด้วยตาเปล่า เป็นรูปธรรมและสิ่งเป็นพิษและไม่เป็นพิษซึ่งสามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สิ่งแวดล้อมหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เป็นนิยามคำสั้น ๆ ง่ายต่อการเข้าใจแต่ความหมายนี้ชี้ให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมในโลกใบนี้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นสิ่งของบ้านเรือน ถนน วัด แม่น้ำ ทะเล ดิน ป่าไม้ น้ำ ภูเขา ภูเขา ฯลฯ ความหมายของสิ่งแวดล้อม คำหลังนี้สะท้อนความหมายของความหมายแรกอย่างชัดเจนอันเป็นความหมายที่ถูกใช้ทุกวงการแต่มีข้อน่าสังเกตว่าสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรานั้นหลายสิ่งหลายอย่างมีทั้งใกล้ตัวเราทั้งแนวดิ่งและแนวนอนเป็นทั้งทรัพยากรธรรมชาติเป็นทั้งมลสาร ที่เป็นทั้งคุณและโทษต่อมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อมด้วยกันเอง (เกษม จันทรแก้ว, ๒๕๔๐, หน้า ๑)

สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวที่มองเห็นและมองไม่เห็นที่ธรรมชาติสร้างขึ้นเองโดยเป็นไปตามวัฏจักรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น เช่น สิ่งปลูกสร้าง คอนโดมิเนียม อาคารสูง สิ่งทีกล่าวมาสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นอาจจะไปดบังสิ่งที่มีอยู่แล้ว

๑.๔.๒ ประเภทของสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายต่อการศึกษาวงจรสิ่งแวดล้อม ได้จำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อม ออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้ (เกษม จันทรแก้ว, ๒๕๔๐)

๑.๔.๒.๑ สิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ แร่ ป่าไม้ สัตว์ มนุษย์ แสงแดด ฯลฯ ต่างก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติสามารถจำแนกได้ ๒ ประการใหญ่ ๆ คือ ๑๗ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นสามารถมองเห็นได้แก่ บ้านเรือน ถนน เมือง สะพาน เป็นต้น สิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือนามธรรมสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยความตั้งใจและไม่ตั้งใจหรือเป็นการสร้างขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ระเบียบ กฎหมาย เป็นต้น

๑.๔.๓ แนวคิดที่สำคัญทางสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๓.๑ ระบบนิเวศ (Ecosystem) ว่าโลกเป็นระบบที่มีขีดจำกัดในการรองรับสิ่งมีชีวิตได้รับพลังงานจากดวงอาทิตย์และแหล่งพลังงานอื่นที่ได้มาในขบวนการเทคโนโลยีมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ พื้นดิน น้ำ อากาศ โดยมีพื้นดินและทรัพยากรธรรมชาติที่มีจำนวนจำกัดและเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อความมั่นคงของสังคม ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มีการกระจายไม่สม่ำเสมอ

๑.๔.๓.๒ ประชากรมนุษย์ (Human Population) มีบทบาทเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคมีความแตกต่างกันไปตามระบบสังคมและวัฒนธรรมของมนุษยชาตินั้น ๆ การเปลี่ยนแปลงบทบาทและผลกระทบดังกล่าวจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคล ค่านิยมพฤติกรรมและหน้าที่ของระบบสังคมอื่น ๆ อัตราเพิ่มของประชากรในโลกเป็นอุปสรรคต่อการดำรงอยู่และการบำรุงรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากการเพิ่มประชากรทำให้มีความต้องการทรัพยากรอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองและปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต

๑.๔.๓.๓ เศรษฐกิจและเทคโนโลยี (Economics and Technology) คือการกระจายตัวของผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาทางเทคโนโลยีมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรโดยมีปฏิสัมพันธ์ภายในต่อกัน

๑.๔.๓.๔ การตัดสินใจทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Decisions) เป็นกระบวนการที่พิจารณาทางเลือกและผลได้เสียต่อเศรษฐกิจสังคมของส่วนรวมสัมพันธ์กับความเป็นไปได้ของทางเลือกในนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ กระทำได้ทั้งบุคคล สถาบันหรือองค์การ โดยมุ่งตรงที่จะจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เผชิญอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตในทุกระดับ

๑.๔.๓.๕ จรรยาบรรณสิ่งแวดล้อม (Environmental Ethics) มีแกนกลางความสำนึกทางนิเวศวิทยาต่อสิ่งแวดล้อมที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละกลุ่มบุคคล ๑๘

สรุป ในความคิดรวบยอดของสิ่งแวดล้อม คือ ระบบของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตมีความสำนึกทางนิเวศวิทยาและกระบวนการตัดสินใจในการจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์กับมนุษย์เพราะประชากรมนุษย์ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภค

๑.๔.๔ ความหมายของผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environment Impact) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่หรือการจับกลุ่มใหม่ของสิ่งแวดล้อมทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติมีผลทำให้สิ่งแวดล้อมเดิมหรือสิ่งแวดล้อมอื่นได้รับความกระทบกระเทือนจนมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางใดทางหนึ่ง อาจเปลี่ยนแปลงทางเคมีและฟิสิกส์หรือทางชีวภาพที่อาจมีผลร้ายต่อคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมนั้น ๆ (เกษม จันทรแก้ว, ๒๕๔๐)

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment, EIA) หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบจากโครงการหรือกิจการประเภทต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมที่อาจจะมีผลกระทบต่อโครงการหรือกิจการนั้นทั้งในทางบวกและทางลบเพื่อเป็นการเตรียมการและควบคุมป้องกันและแก้ไขก่อนตัดสินใจดำเนินโครงการหรือกิจการนั้น ๆ องค์ประกอบของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๑. ทรัพยากรทางกายภาพ (Physical Resources) คือ การศึกษาผลกระทบ เช่น ดิน น้ำ อากาศ เสี่ยง ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

๒. ทรัพยากรทางชีวภาพ/ นิเวศวิทยา (Ecological Resources) คือการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อระบบนิเวศ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ ปะการัง เป็นต้น

๓. คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (Human use Values) คือการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งกายภาพและชีวภาพของมนุษย์ เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเกษตรกรรม ระบบสาธารณูปโภคว่าได้รับผลกระทบอย่างไร

๔. คุณค่าคุณภาพชีวิต (Quality of Life Values) คือการศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อมนุษย์ ชุมชน ระบบเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม รวมถึงทัศนียภาพ คุณค่า ความสวยงาม

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมควรมีการศึกษาประเมินผลกระทบอย่างเป็นระบบโดยจะต้องจำแนกให้ชัดเจนดังนี้ (ณรงค์ ณ เชียงใหม่, ๒๕๓๔, หน้า ๔๓) ๑๙

๑. ผลกระทบทางตรง/ ทางอ้อม

๒. ขนาดของผลกระทบ

๓. ผลกระทบที่แก้ไขได้/ แก้ไขไม่ได้

๔. สิ่งที่จะได้รับผลกระทบเหล่านั้น

๕. เปรียบเทียบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากมีมาตรการและไม่มีมาตรการต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ พอจะสรุปได้ว่ามนุษย์ เป็นตัวการที่สำคัญ ในด้านการบอบาต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของ ตลอดจนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาผลกระทบด้านทรัพยากรพลังงาน ตลอดจนปัญหาผลกระทบจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ การเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก การลดลงของชั้นโอโซนในบรรยากาศ ภาวะฝนกรด และอื่น ๆ ตามมาอีก

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ

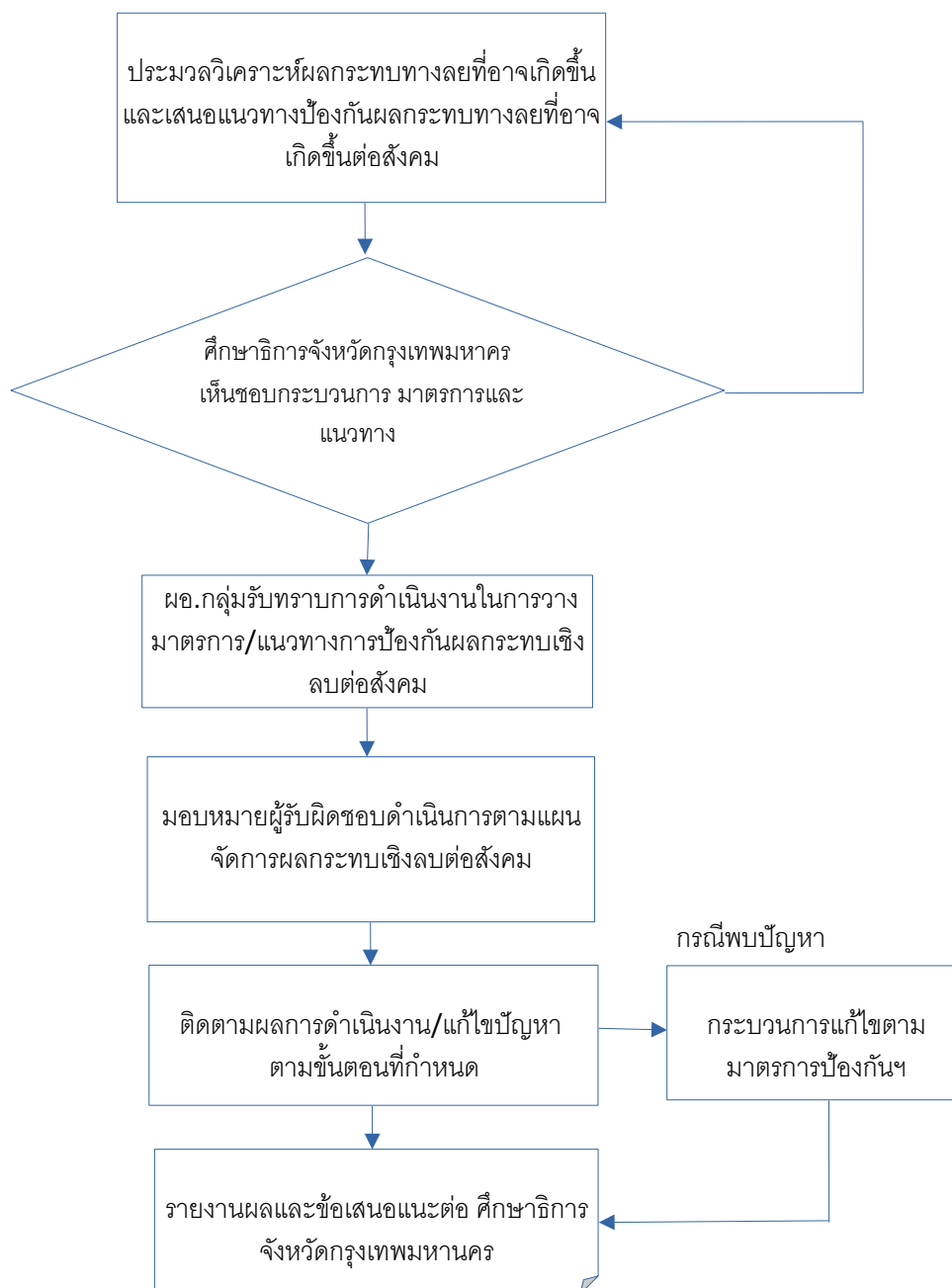
การวิเคราะห์กระบวนการสำคัญต่อการบริหารราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA และเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ ในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) เพื่อพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ ๔.๐ โดยมุ่งเน้นการเป็นระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกันยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูงทันสมัย และปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่ง ที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ของประชาชน โดยดำเนินการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ ๔.๐ ทุกปี ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้ในการพัฒนาองค์การไปสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ และยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (Organizational Governance : OG) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวดที่ ๒ นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี เพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล การปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความชัดเจน โปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี โดยมีนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑.นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม ๒.นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ๓.นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน ๔.นโยบายด้านองค์การ ในการดำเนินงานพัฒนาองค์การ มีการปรับเปลี่ยนตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงและสะท้อนความสำเร็จในภาพรวม สำนัก/หน่วยงานในสังกัดได้ร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์การ ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้เกิดการยกระดับโดยบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งยกระดับความโปร่งใส และความเชื่อมั่นในศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุเป้าหมายการเป็นหน่วยงานระบบราชการ ๔.๐

ขั้นตอนแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคมและขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคมอันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร

วิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญกับระบบงานและข้อกำหนดที่สำคัญร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบูรณาการพัฒนางานด้านการศึกษาในพื้นที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถผลักดันภารกิจให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครได้วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานจำเป็นเป็นกระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุน ดังนี้

กระบวนการสร้างคุณค่า

ระบบงาน	กระบวนการสร้างคุณค่า	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด	กระบวนการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด	กลุ่มนโยบายและแผน
การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่าย	กระบวนการจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย	กลุ่มนโยบายและแผน
งานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา	กระบวนการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	กลุ่มนโยบายและแผน
ระบบการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	กระบวนการประสาน ติดตามผลการดำเนินงาน สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา
การบูรณาการการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่	กระบวนการสร้างภาคีเครือข่าย และพัฒนาการศึกษาในพื้นที่	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา และกลุ่มพัฒนาการศึกษา
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	กระบวนการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษา	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา และกลุ่มพัฒนาการศึกษา
การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา และกลุ่มพัฒนาการศึกษา
การพัฒนาการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ	กระบวนการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษา เพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ	กลุ่มพัฒนาการศึกษา
จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	กระบวนการประสานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	กลุ่มพัฒนาการศึกษา
การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	กลุ่มพัฒนาการศึกษา
การจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะกลุ่ม และเฉพาะพื้นที่	กระบวนการจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะกลุ่ม และเฉพาะพื้นที่	กลุ่มพัฒนาการศึกษา

ระบบงาน	กระบวนการสร้างคุณค่า	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การประเมินบุคคล และการเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร	กระบวนการประเมินบุคคล การประเมินเพื่อเลื่อน เงินเดือน ของข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	กลุ่มบริหารงานบุคคล
การสนับสนุน ส่งเสริม ยกย่อง บุคคล	กระบวนการสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชู เกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของบุคลากร ทางการศึกษา	กลุ่มบริหารงานบุคคล
ระบบวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์	กระบวนการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการและ บุคลากรทางการศึกษา	กลุ่มบริหารงานบุคคล
การจัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการ	กระบวนการจัดทำคำรับรองและประเมินผลการ ปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร	กลุ่มอำนวยการ
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	กระบวนการป้องกันปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร	กลุ่มอำนวยการ
การและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	กระบวนการสร้างเครือข่ายกิจการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษา	กระบวนการส่งเสริม แก่ไขความประพฤตินักเรียน นักศึกษา	กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์	กระบวนการการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความ มั่นคงของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์	กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอ เพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	กระบวนการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
การพัฒนาระบบตรวจสอบภายใน	กระบวนการพัฒนาระบบตรวจสอบภายใน	กลุ่มตรวจสอบภายใน
การให้ความเชื่อมั่น (ตรวจสอบ)	กระบวนการตรวจสอบภายใน	กลุ่มตรวจสอบภายใน

กระบวนการสนับสนุน

ระบบงาน	กระบวนการสนับสนุน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	กลุ่มอำนวยการ
ระบบงานสารบรรณ	กระบวนการบริหารจัดการเอกสาร และข่าวสาร	กลุ่มอำนวยการ
ระบบงานประชาสัมพันธ์	กระบวนการจัดการบริหารข่าวสาร และการเผยแพร่ ข่าวสาร	กลุ่มอำนวยการ

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์มาตรการและวิธีการจัดการผลกระทบทางลบ

จากตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base) กลุ่มนโยบายและแผน ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับตัวชี้วัด หมวดที่ ๑ การนำองค์กร ประเด็นที่ ๑.๔ การคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ตัวชี้วัดข้อที่ ๖ ความสำเร็จในการเตรียมการรองรับผลกระทบเชิงลบต่อสังคม มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์แผนพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๑ ผู้นำองค์กร ประเด็นที่ ๑.๔ ระดับพื้นฐาน ความสำเร็จในการเตรียมการรองรับผลกระทบเชิงลบต่อสังคม

กิจกรรมหลัก	ชื่อตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดให้คะแนน		
		เป้าหมายขั้นต้น	เป้าหมายมาตรฐาน	เป้าหมายขั้นสูง
๖. การจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม	ระดับความสำเร็จในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม	วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงโครงการ กระบวนการและยุทธศาสตร์ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง	มีการเตรียมมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น การทำประชาพิจารณ์ หรือการรับฟังความคิดเห็นทั้งก่อน/ระหว่าง/หลังดำเนินโครงการ	จัดทำตัวชี้วัดรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

จากกระบวนการและระบบงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครในบทที่ ๓ พิจารณากำหนดมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครที่สอดคล้องกับพันธกิจ ในกระบวนการสร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน ดังนี้

กระบวนการสร้างคุณค่า	ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม
๑.กระบวนการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด	การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ กรุงเทพมหานครในการกำหนดยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย	๑. สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ๒. แจกหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุม ๓. ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำแผนให้ครบทุกขั้นตอน
๒.กระบวนการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่าย	๑. การขอตั้งงบประมาณไม่สอดคล้องกับนโยบาย และความต้องการของหน่วยงาน ๒. บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ	๑. การสำรวจความต้องการของบุคลากรในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็น เพื่อจัดตั้งประมาณในส่วนกลาง ๒. การนำแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษามาใช้ในการจัดทำโครงการ
๓.กระบวนการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	หน่วยงานที่จัดการศึกษาต้องรายงานข้อมูลหลายครั้งเป็นการเพิ่มภาระงานของหน่วยงาน	ควรมีฐานข้อมูลกลางที่อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลของจังหวัด

กระบวนงานสร้างคุณค่า	ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม
๔.กระบวนงานประสาน ติดตามผลการดำเนินงานสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ	การดำเนินงานมีความล่าช้าในการรวบรวมและรายงานข้อมูลการนิเทศและการตรวจราชการ เนื่องจาก ต้องประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ทุกหน่วยงาน	- บุคลากรเพื่อประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
๕.กระบวนงานสร้างภาคีเครือข่าย และพัฒนาการศึกษาในพื้นที่	หน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ ความร่วมมือในการดำเนินงานน้อย เนื่องจากไม่ได้เป็นหน่วยงานระดับจังหวัด การประสานงานจึงล่าช้า	ดำเนินการประสานสัมพันธ์ความร่วมมือกับทุกหน่วยงานอย่างเป็นระบบ
๖.กระบวนงานขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษา	- สถานศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่กำหนด - ขาดความต่อเนื่องในการติดตาม ครูผู้สอน ขาดเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาร่วมกัน เมื่อนำหลักสูตรไปใช้จริง - งบประมาณที่จำกัด ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่	สร้างภาคีเครือข่าย และเวทีในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา
๗.กระบวนงานพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑.สถานศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่กำหนด ๒. การประสานงาน ขับเคลื่อนการดำเนินงานเกิดความล่าช้า เนื่องจากต้องประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ๓. สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
๘.กระบวนงานพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ	การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ กรุงเทพมหานครมีความยากลำบากอันเนื่องจากสภาพสังคมเชิงเดี่ยว	สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
๙.กระบวนงานประสานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	สถานศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่กำหนด	สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

กระบวนงานสร้างคุณค่า	ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม
๑๐. กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจไม่ได้รับทราบข่าวสารกิจกรรม การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง
๑๑. กระบวนการจัดการศึกษาเฉพาะกิจเฉพาะกลุ่ม และเฉพาะพื้นที่	การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายยากลำบาก เนื่องจากสภาพสังคมเชิงเดี่ยว	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และสร้างมาตรการ แรงจูงใจในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
๑๒. กระบวนการประเมินบุคลากรประเมินเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินคลาดเคลื่อน	จัดทำคู่มือ และประกาศผลการประเมิน
๑๓. กระบวนการสร้างขวัญกำลังใจการยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของบุคลากรทางการศึกษา	การรับรู้ข่าวสาร ขั้นตอนการประเมินอาจไม่เพียงพอ	จัดทำหนังสือชี้แจง คู่มือการประเมินคัดเลือก
๑๔. กระบวนการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา	กระบวนการร้องเรียนล่าช้า ไม่ทันสมัย ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เสียประโยชน์	จัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียน คู่มือ และปรับปรุงกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้เร็วขึ้น
๑๕. กระบวนการจัดทำคำรับรองและประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	บุคลากรไม่เข้าใจเกณฑ์การประเมิน	จัดทำคู่มือ รวบรวมคำถาม Q&A จัดทำปฏิทิน
๑๖. กระบวนการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	การกำหนดมาตรการเข้มข้นในการดำเนินการอาจส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้า	การให้ความรู้ จัดทำคู่มือ และมีการกลั่นกรองตั้งแต่กลุ่มต่าง ๆ จนกระทั่งอนุมัติ
๑๗. กระบวนการสร้างเครือข่ายกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	สถานศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่กำหนด	สร้างเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
๑๘. กระบวนการส่งเสริม แก้ไขความประพฤตินักเรียนนักศึกษา	๑. จำนวนการออกปฏิบัติพื้นที่เสี่ยงไม่ครอบคลุมเนื่องจากการจำกัดงบประมาณที่ได้รับ ๒. การออกตรวจอาจมีการกระทบกับนักเรียนที่หนีเรียนอาจเกิดความวุ่นวาย	การบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น เทศกิจ กทม. ตำรวจ
๑๙. กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์	ไม่มี	สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ และ ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมในทุกช่องทาง

กระบวนงานสร้างคุณค่า	ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม
๒๐. กระบวนการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาจไม่ทราบข่าวการประชาสัมพันธ์	การประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทาง
๒๑. กระบวนการพัฒนาระบบตรวจสอบภายใน	การวางระบบตรวจสอบภายในอาจทำให้บุคลากรในหน่วยงานอาจไม่เข้าใจทำให้การทำงานล่าช้า	จัดทำคู่มือและอบรมบุคลากรให้มีความรู้
๒๒. กระบวนการตรวจสอบภายใน	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	มีการจัดทำคู่มือการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กระบวนงานสนับสนุน

กระบวนงานสนับสนุน	ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม
๑. กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	การสร้างการรับรู้ยังไม่เพียงพอ ผู้มีส่วนได้เสียจึงไม่ทราบกระบวนกร	การจัดทำคู่มือ และกระบวนการเบิกจ่ายประชาสัมพันธ์คู่มือ
๒. กระบวนการบริหารจัดการเอกสาร และข่าวสาร	การสร้างการรับรู้ยังไม่เพียงพอ ผู้มีส่วนได้เสียจึงไม่ทราบกระบวนกรและข่าวสาร	ประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง / จัดระบบกระบวนงานให้ชัดเจน
๓. กระบวนการจัดการบริหารข่าวสารและการเผยแพร่ข่าวสาร	การสร้างการรับรู้ยังไม่เพียงพอ ผู้มีส่วนได้เสียจึงไม่ทราบกระบวนกรและข่าวสาร	สร้างช่องทางประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม/ จัดระบบกระบวนงานให้ชัดเจน

ผลคัดเลือกกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จากกระบวนงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ได้วิเคราะห์ถึงผลกระทบเชิงลบต่อสังคม เมื่อพิจารณาแล้วกระบวนกรที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อสังคมที่สอดคล้องกับนโยบายปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการคือ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่ปลอดภัย และโอกาสและความเสมอภาคในการจัดการศึกษา จึงจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

๑. นักเรียนถูกระทำในสถานศึกษา
๒. การเสพยาเสพติดในสถานศึกษา
๓. เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา
๔. การบูรณาการการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ผ่านโครงการต่าง ๆ ของสำนักงาน

ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

โดยเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ ผลลัพธ์แผนบริหารจัดการผลกระทบ
เชิงลบต่อสังคม ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

๑. นักเรียนถูกรุ้ทำในสถานศึกษา

พันธกิจ/ ยุทธศาสตร์	ผลกระทบเชิงลบ	มาตรการจัดการ ผลกระทบเชิงลบ	เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
พันธกิจ ผู้เรียนทุกช่วงวัย มี สุขภาพ สุขภาวะที่ เหมาะสมกับช่วง วัย สอดคล้องกับ พัฒนาการที่สมวัย มีความปลอดภัย ตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ยุทธศาสตร์ พัฒนาและเสริม สร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพ	นักเรียนถูกรุ้ทำใน สถานศึกษา	๑. มีระบบรองรับการรายงาน การแจ้งเหตุและกลไกการช่วย เหลืออย่างเหมาะสมรวมทั้ง แนวทางปฏิบัติในการเสนอ ข้อมูล เด็กแก้อื้อและบุคคลภายนอก ๒. มีบทลงโทษและบังคับใช้ให้ ชัดเจน ๓. มีช่องทางร้องเรียนร้องทุกข์ ที่ทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย เมื่อต้องแจ้งเหตุ	สร้างช่องทางการ สื่อสารผ่านระบบ ออนไลน์ line, facebook และเว็บไซต์	ข้อร้องเรียนลดลง	กลุ่มลูกเสือฯ

๒. การเสพยาเสพติดในสถานศึกษา

พันธกิจ/ ยุทธศาสตร์	ผลกระทบเชิงลบ	มาตรการจัดการ ผลกระทบเชิงลบ	เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
พันธกิจ ผู้เรียนทุกช่วงวัย มี สุขภาพ สุขภาวะที่ เหมาะสมกับช่วง วัย สอดคล้องกับ พัฒนาการที่สมวัย มีความปลอดภัย ตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ยุทธศาสตร์ พัฒนาการจัดการ ศึกษาเพื่อความ มั่นคง	การเสพยาเสพติดใน สถานศึกษา	๑. มาตรการสร้างการรับรู้ ๒. มาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ๓. มาตรการสร้างความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ๔. มาตรการเสริมสร้างความ เข้มแข็งในสถานศึกษา ๕. มาตรการอำนวยความสะดวก	๑. โซเชียลมีเดีย ๒. ประชาสัมพันธ์	ร้อยละของ ประชากร วัยเสี่ยงสูงได้รับ การสร้าง ภูมิคุ้มกันป้องกัน ยาเสพติด	กลุ่มพัฒนาการ ศึกษา

๓. เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา

พันธกิจ/ยุทธศาสตร์	ผลกระทบเชิงลบ	มาตรการจัดการ ผลกระทบเชิงลบ	เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
พันธกิจ ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ยุทธศาสตร์ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา	เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา	พาน้องกลับมาเรียน	๑. Mobile Application “พาน้องกลับมาเรียน” ๒. เว็บไซต์ https://dropout.edudev.in.th	ร้อยละของจำนวนเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาที่กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	

๔. การบูรณาการการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ผ่านโครงการต่าง ๆ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

กรุงเทพมหานคร

พันธกิจ/ยุทธศาสตร์	ผลกระทบเชิงลบ	มาตรการจัดการ ผลกระทบเชิงลบ	เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
พันธกิจ มีกลไกในการขับเคลื่อนและบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ	การจัดโครงการกิจกรรมสำคัญของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรอบ	ผลกระทบต่อประชาชน ๑. การประชาสัมพันธ์การจัดงานล่วงหน้า ๒. การติดตาม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน ๓. การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ๔. มีจุดประชาสัมพันธ์ บริการอำนวยความสะดวก ๕. ประสานกับหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่จราจรที่รับผิดชอบในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวก ๖. ชักซ้อมความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๗. กำหนดจุดให้บริการของหน่วยปฐมพยาบาล ๘. การคัดแยกประเภทและกำจัดขยะ ๙. กำหนดจุดใช้เสียงที่จำเป็น ๑๐. ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลรักษาความปลอดภัยโดยรอบการจัดงาน ๑๑. จัดอาสาสมัคร ดูแลความปลอดภัยโดยรอบพื้นที่ ๑๒. มีจุดคัดกรองผู้เข้าร่วมงานอย่างทั่วถึง ผลกระทบต่อหน่วยงาน การใช้งบประมาณถูกต้องตามวัตถุประสงค์ คุ่มค่า เกิดประโยชน์ต่อราชการ	๑. รายงานการดำเนินงานตามมาตรการ เช่น ๑.๑ ระบบสื่อสารอินเทอร์เน็ตแอปพลิเคชัน Line Facebook google from website ๑.๒ รายงานทางโทรศัพท์ ๑.๓ รายงานลายลักษณ์อักษร ผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์	ข้อร้องเรียนลดลง	หน่วยงานเจ้าของโครงการ/กิจกรรม

ปฏิทินนำมาตรการ/วิธีการในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคมไปสู่การปฏิบัติ

การนำองค์กร ปฏิทิน : กิจกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖	
๑. วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงโครงการกระบวนการ และยุทธศาสตร์ ที่อาจจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อสังคม	มี.ค. ๖๖
๒. จัดทำมาตรการ/วิธีการในการป้องกัน/จัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม	เม.ย. ๖๖
๓. กำหนดตัวชี้วัดในการติดตาม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดตาม ผลกระทบเชิงลบต่อสังคม	เม.ย. ๖๖
๔. นำมาตรการ/วิธีการในการ/จัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคมไปสู่การปฏิบัติ	พ.ค. ๖๖
๕. ติดตามผลการดำเนินการและจัดทำรายงานผลการจัดการผลกระทบเชิงลบ ต่อสังคมเสนอผู้บริหารส่วนราชการ	มิ.ย. และ ส.ค. ๖๖

บทที่ ๕

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

ด้วยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครมีภารกิจปฏิบัติงานตามที่ส่วนราชการมอบหมาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครที่สอดคล้องกับพันธกิจ เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA และเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ ในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) เพื่อพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ ๔.๐ โดยมุ่งเน้นการเป็นระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกันยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง ทันสมัย และปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่งที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ของประชาชน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครจึงกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์การ ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้เกิดการยกระดับโดยบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งยกระดับความโปร่งใส และความเชื่อมั่นในศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ในการขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุเป้าหมายการเป็นหน่วยงานระบบราชการ ๔.๐ โดยคำนึงถึงผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม จึงกำหนดมาตรการและวิธีการจัดการผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลจากการจัดประชุมคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์กระบวนการของ มาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบทางลบได้วิเคราะห์กระบวนการสร้างคุณค่า จำนวน ๒๒ กระบวนการ และกระบวนการสนับสนุน จำนวน ๓ กระบวนการ คณะทำงานได้พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครในกระบวนการสร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน และได้พิจารณาถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และคัดเลือกกระบวนการสร้างคุณค่าที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเร่งด่วนของสังคม เพื่อวิเคราะห์มาตรการเกี่ยวกับผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔ เรื่อง คือ

๑. นักเรียนถูกกระทำในสถานศึกษา
๒. การเสพยาเสพติดในสถานศึกษา
๓. เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา
๔. การบูรณาการการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ผ่านโครงการต่าง ๆ ของสำนักงาน

ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ซึ่งกลุ่มนโยบายและแผน ในฐานะเลขานุการตัวชี้วัดนี้ได้ประมวลผลการวิเคราะห์ และได้นำเสนอศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครเพื่อให้ความเห็นชอบ และแจ้งเวียนมาตรการและวิธีการในการจัดการผลกระทบทางลบเพื่อนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ประเมินผลการดำเนินการ รวมทั้งรวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารทราบตามปฏิทินการดำเนินงาน

บรรณานุกรม

- เกษม จันทรแก้ว. (๒๕๔๐). การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ณรงค์ ณ เชียงใหม่. (๒๕๓๔). คู่มือแนะนำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โอ เอส พรินติ้ง เฮาส์.
- ทับทิม วงศ์ประยูร. (๒๕๒๖). ประวัติและลัทธิเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : วิจัยพรินติ้ง.
- ประสิทธิ์ ตงยั้งสิริ. (๒๕๓๘). การวิเคราะห์และประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปาริชาติ โตชียะ. (๒๕๓๙). รายงานผลกระทบทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา.
- ลักษณะ เสี่ยมจิตต์. (๒๕๔๓). ผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมจากการดำเนินนโยบายสร้างทางหลวงพิเศษ (มอเตอร์เวย์) ที่มีต่อชุมชนข้างทาง : ศึกษากรณีทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ สายกรุงเทพฯ – ชลบุรี สายใหม่. ปัญหาพิเศษ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ). ชลบุรี : วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ . มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรเชษฐ์ ตาคำ. (๒๕๕๔). รายงานผลความคิดเห็นของประชาชนกับผลกระทบจากการสร้างอาคารสูงชุมชนซอยวัดอุโมงค์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวัจน์ สงวนวงศ์. (๒๕๔๐). สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. โรงพิมพ์มิตรสยาม. กรุงเทพมหานคร.
- เสถียร เหลืองอร่าม. ๒๕๒๗. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคม. อักษรสยามการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.
- แสวง รัตนมงคลมาส. ๒๕๓๘. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. สารมวลชน, กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ที่ ๒๓ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม การจัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) และความสำเร็จในการวิเคราะห์ต้นทุน เพื่อการควบคุมต้นทุนโดยรวมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินความสำเร็จในการเตรียมการรองรับผลกระทบเชิงลบต่อสังคม จัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) และความสำเร็จในการวิเคราะห์ต้นทุน เพื่อการควบคุมต้นทุนโดยรวมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม การจัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) และความสำเร็จในการวิเคราะห์ต้นทุน เพื่อการควบคุมต้นทุนโดยรวมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วยบุคคล ต่อไปนี้

๑. นายวิญญู สันติภาพวิวัฒนา	ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	ประธานกรรมการ
๒. นางดารุณี คงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๓. นายเอกทัฬหี จันทา	รองศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๔. นางสาวสุชาดา นาคอ่วม	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	กรรมการ
๕. นางนงนุช จุฬามณี	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	กรรมการ
๖. นายสมบัติ พรหมพันห่าว	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	กรรมการ
๗. นางพรจิตา ตัวนั้ง	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๘. นายบุญชัย กลัดทอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ วิชาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๙. นายปริชา เลื่อนฤทธิ์	นักวิชาการชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๐. นางศศิธร ภูบุญเต็ม	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๑. นางสาวพรพรรณ วันชัย	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๒. นางสาวอุมาพร รังสิยานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๓. นางสาวรุ่งทิพย์ ทองไทย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๔. นายคมธนัท เทพศิริธธา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

/๑๕. นายพิจารณ์...

- ๒ -

๓๕. นายพิจารณ์ ดิษฐประภา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓๖. นายคมธนัท เทพศรีธธา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓๗. นางสาวบุญยบุษ มีพันธุ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๓๘. นางสาวอาลัย พะสุนนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๓๙. นางสาวอริยัญญา ธาราวร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๔๐. นายชนากกร นภากรณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๔๑. นางเบญจมาศ อภิกาศิประคัลภ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๔๒. นางสาวธราธิป กอบัว	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
๔๓. นางสาวณัฐปณีย์ เวียงสีมา	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
๔๔. นางสาวศิริวิมุตติ สัตตวิฒนานนท์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
๔๕. นางสาวนันทฐนีย์ ลิ้มปรารณาศักดิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๔๖. นายไพศิวิทย์ ทองแคล้ว	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๔๗. นางสาวสุภาวดี เสาร์ทองจันทร์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๔๘. นางสาวพิมพ์ผกา มณฑาสพ	นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ	กรรมการ
๔๙. นางสาวน้อมบุษ ลิ้มตระกูล	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ	กรรมการ
๕๐. นางสาววราวิศา สุคันธรัตน์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๕๑. นางสาวสุประวีณ์ มาโยง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ
๕๒. นายศุภกมลส์ พุเรียนทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๓. นายสิทธิพล คงทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๔. นายวัฒนะ อินโซ	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๕. นายปริญญ์ สุภาพุม	นักจัดการงานทั่วไป	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๖. นางสาวลลิตา หลอมทอง	นิติกร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๗. นางสาวอนัษฐา วันเพ็ญ	นิติกร	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่พิจารณา วิเคราะห์ การดำเนินงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ความพร้อมต่อการดำเนินงานในสภาวะวิกฤต (BCP) และการวิเคราะห์ต้นทุน เพื่อการควบคุมต้นทุนโดยรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้จัดทำแผนบริหารจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายวิญญู สันติภาพวิวัฒนา)
ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ซอยศรีอยุธยา 5 ถนนศรีอยุธยา
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร 10400

02 354 3797

www.bkkedu.in.th

